

Motion till riksdagen

1988/89:204

av Magnus Persson (s)

U-landsbistånd till vardagsnära teknik

För den afrikanske bonden eller den indiske fiskaren innebär i-ländernas högteknologi ingen påtaglig förbättring i levnadsvillkoren. Här krävs enkel, vardagsnära teknik som kan initiera utvecklingsprocesser.

Traktorvrak på fälten och trasiga vattenpumpar i byarna har tyvärr varit inte helt ovanliga resultat av i-ländernas insatser i u-länderna. Ett annat exempel på oönskade effekter av biståndet kan vara att bönder utan skyddsutrustning sprider växtskyddsmedel på åkrarna. Dessa medel kan vara så farliga att de är förbjudna i de länder där de tillverkas.

En effektiv tekniköverföring kan öppna en stor marknad för en rad svenska produkter som vattenpumpar, varmluftsmotorer, ismaskiner och solspisar.

Likaså finns många områden som avfallshantering, medicinsk behandlingsteknik m.m. där svensk teknik kan göra sig gällande.

Det kunnande och den tillverkningskapacitet som finns hos svenska småföretagare är en stor och outnyttjad resurs i detta sammanhang.

För att driva dessa frågor har man i många u-länder bildat s.k. "Appropriate technology"-organisationer. Ett samarbete med dessa skulle kunna leda till en effektiv tekniköverföring till u-länderna. Samtidigt kan man öppna en stor marknad för svenska produkter.

Därför bildas nu i Sverige den ideella föreningen "Appropriate Technology, Sweden". Föreningen stöder ett antal projekt. Som exempel kan nämnas bl.a. ett s.k. tändkulemotorprojekt och ett s.k. solspisprojekt.

Tändkulemotorn, som i Sverige använts av tusentals småföretagare, kan bli en stor tillgång för tredje världen, framför allt tack vare enkelheten och genom att den kan drivas med inhemska, vegetabiliska oljor. Den kan härigenom bidra till att förbättra handelsbalansen för många u-länder samtidigt som den kan motverka den s.k. växthuseffekten.

Tändkulemotorn kan användas för att driva kvarnar, tröskverk, kylhus, sågar och bevattningspumpar. Den kan användas i fiskebåtar och i traktorer.

Solspisen kan ersätta den för många Tredje världens länder i dubbel bemärkelse förödande vedeldningen. Nio av tio träd fällt i dag för att ge bränsle. Solspisen är en svensk konstruktion som med hjälp av en parabolspiegel på ett enkelt sätt koncentrerar och lagrar solenergi.

Medlemskapet i Appropriate Technology ger tillgång till ett internationellt kontaktnät som kan vara till stor nytta vid beslut om satsningar på nya produkter och till stor hjälp vid utprovningen av ny teknik.

Föreningen planerar ett antal seminarier, bl.a. om vattenförsörjning och avfallshantering.

Mot. 1988/89
U204

Föreningen kommer i samarbete med systerorganisationer i såväl i-länder som u-länder att delta i pilotprojekt och initiera forskning och utveckling av teknik, som är av vital betydelse för en effektiv och rättvis fördelning av de globala resurserna.

Sverige bör stödja och aktivt delta i dessa utvecklingsprojekt och med vår teknik överföra värdefulla projekt till u-länderna. Inte minst på miljövårdssidan torde det finnas oanade resurser att via tekniköverföring lösa många problemställningar.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anføres om behovet av stöd till av Appropriate Technology initierade utvecklingsprojekt.

Stockholm den 17 januari 1989

Magnus Persson (s)